

У пошани
до піонерів —
лицем
до молоді!

СВОВОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
424-0237
424-0807
УНІОСОУ: 424-8740
— Тел. в Нью-Йорку: —
BARELY 7-4126
УНІОСОУ: BARELY 7-6337

РІК LXXVII. Ч. 206. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 11-го ЛИСТОПАДА 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 11, 1970 No. 206. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Віаторок, 10 листопада 1970

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗІДЕНТ РІЧАРД М. НІКСОН МАВ ЗУСТРІЧ з трьома представниками консервативістів, між ними й Вільямом Боклі мол., братом новообраного консервативного сенатора з Нью-Йорку Джеймса Боклі. Зустріч відбулася на острові Гренд-Гей на Багамських островах. Представник Білого Дому характеризував її як товаришську, а не офіційну.

АМЕРИКАНСЬКА НАУКОВА БАЗА В ЧІЛІ для вивчення йоносфери вибирається до ЗСА з малого острова, але навколишні 2000 жителів відверто виявляють своє огорчення: чілієць на Східному Острові втрачають добрий зарібок, безкоштовну електрику, яку давали їм з американської станції, а навчені на тій базі електрики, шoferи та ін. фахівці не матимуть відповідної праці.

МОНТРЕАЛЬСЬКІ ГАЗЕТИ ОПУБЛІКУВАЛИ ФОТОГРАФІЇ викраденого Джеймса Кросса — представника англійської торговельної справи в Канаді. Його викрали ще 5-го жовтня терористи з "Фронт" за визволення Квебеку". Ці свідчення, щойно перекладені невідомими особами, мали б підтвердити, що Д. Кросс ще живий. Члени "Фронт" за визволення Квебеку" вбили іншого викраденого діяча, міністра праці й імміграції Квебекської області Ляпорта.

ЕКЗЕКУТИВНА РАДА НОВОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ КОАЛІЦІЇ збереться цього тижня, щоб обміркувати перебудову Демократичної партії. Про заплановану перебудову зашла мова після недавніх виборів до Конгресу ЗСА. Голова стейтської коаліції Дан Колліне сказав, що прийшла пора перебудувати всю партійну структуру, "насолідити бази". Колліне визнав, що Демократична партія зазнала в останніх виборах втрат, і тепер будуть розшукуватись шляхи, як зміцнити позиції.

СЕНАТОР ЕДМУНД МОСКІ, переобраний в недавніх виборах у стейті Мейн, виступав через телебачення з критикою виборчої політики президента Ніксона, яка — за його словами — мала б призвести до поділу країни. Сенатор Москі закликав членів у сенатській Комісії закордонних відносин. Він нічого не згадував, чи планує висувати свою кандидатуру у виборах в 1972 році, що будуть президентськими виборами. Сенатор Москі кандидатував у попередніх президентських виборах на пост віце-президента, з рамені демократів.

СЕНАТОР ЕДВАРД КЕННЕДІ СКАЗАВ, що він підтримає багатьох демократичних сенаторів, які варті того, щоб кандидувати на пост президента ЗСА в виборах у 1972 році. Однак він не назвав нікого з них поименом. На запитання журналістів сенатор Е. Кеннеді сказав, що він "не буде кандидувати на президента ЗСА в 1972 році".

ТРИ НОЧІ ПІДРЯД ВІСЬ ЗОВБ'ЯЗУЄ ПОЛЦІЙНА ГОДИНА в місті Гендерсоні, в Північній Кароліні, де мали місце расові заворушення. Увесь тиждень там зачинені школи. В Гендерсоні живе кругло 15 000 душ.

СПОГАДИ ПІД ЗАУВАГІ ХРУЩОВА БУЛИ ЗАПИСАНІ НА СТРИЧКУ й передані різними шляхами і в різний час за кордон, повідомив П'єр Лазарев, власник газети "Франс-Суар" у Парижі, яка незабаром опублікує де-що з тих спогадів колишнього совєтського диктатора. В той же час представник корпорації "Тайм" у заявив, що заплановані до видання спогади Хрущова не були взяті із запису-стрічки, але є автентичними. В книгу буде включено також виступ Н. Хрущова на з'їзді комуністичної партії, а якому він критикував Сталіна.

У СВІТІ

СХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ЗАГОСТРИЛА своє становище супроти проблеми Західного Берліну. Східно-німецький диктатор Вальтер Ульбріхт заявив, що передумовою для поведіння переговорів про об'єднання транспорту із Заходу до Західного Берліну та подорожей з Західного Берліну є "зредукування діяльності різних третіх держав" у Західному Берліні. Західна Німеччина зміцнює відкинувши таку передумову.

КОЛІЙНИЙ КАЦЕТ В ОСВЕНЦІМІ (АВШВІЦІ) відвідав західно-німецький міністр закордонних справ Вальтер Шеель, який прибув туди з Варшави, де він конференсу з польським міністром закордонних справ про нормалізацію відносин між Польщею і Західною Німеччиною. Освенцім був найбільшим концентраційним табором за панування Гітлера: загинуло в ньому кругло 4 мільйони осіб з 23-ох різних народів. Він займав 27 акрів ґрунту. 27 січня 1945 р. вступили туди совєтські війська. Із усього залишків, що їх знайдено в бараках смерті — одягів, черевиків, записок і т. п. — складено музей. Весь табір залишено таким, яким він був за Гітлера.

БРИТИСЬКИЙ УРЯД ПРИЗНАЧАВ нового свого посла в Вашингтоні в особі лорда Джорджа Ровленда Стенлі Бейрінга-Кромера. Новий 52-річний посол був губернатором Англіського Банку, а в прр. 1959-1961 був членом британської амбасди у Вашингтоні, як її економічний експерт, з рангою міністра. Дотеперішнім послом був Джан Фрімен, член британської соціалістичної Партії Ірані.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ УРЯД ВІДБІВ в минулу неділю кількохгодинні засекречені наради. Газети твердять, що в ізраїльському уряді нема згоди, чи і на якій базі приступити до переговорів з Єгиптом за посередництвом шведського дипломата Гуннара Яррінга. Військовий міністр ген. Моше Даян висловився публічно за поворотом Ізраїлю до мирових переговорів. Прем'єр Гольда Меїр бачить-то займає радикальне становище і ставить передумови, які нереальні. Американський уряд наполягає на Ізраїль, щоб той вернувся до переговорів, що їх зів'язав у зв'язку з порушенням Єгиптом воєнного перемир'я.

ПАЛЕСТИНСЬКА ТЕРОРИСТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ АЛЬ-ФАТХ ПРИЗНАЛАСЯ до авторства бомбового атакату проти автобусової станції в столиці Ізраїлю Тель-Авіві, при чому загинув один чоловік і 24 були ранені. Аль-ФАТХ заповів посилення терористичної роботи проти Ізраїлю, ствердивши, що він дістав "дальнішу руку" в своїй діяльності за останнім договором з королем Йорданії Гусейном.

У ФРАНЦІЇ ЗАКРИТО десятки нічних клубів і розвагових залів у зв'язку з катастрофою пожежі в Сен-Лорен-д'Ом-Понт, де 10 днів тому згоріло в пожежі 144 юнаків і дівчат внаслідок поганих умовин безпеки. Але загальна громадська думка вважає, що вищі урядові чинники хочуть зробити жертвним козлом посади того містечка, що його за кару позбавлено того становища.

В Кейп Кеннеді почалася підготовка для випущення „Аполло 14“

Кейп Кеннеді. — Із полетів 9 листопада сходи перерезано з допомогою вельтеновського трактора із місця побудови космічного корабля „Аполло-14“ й зайнято його на приготування вже до випущення бази. Випущення цього нового американського космічного корабля, четвертого вже у програмі здобуття Місяця, має відбутися 31-го січня 1971 року о год. 3:23 по полудні. Його заплата, в склад якої входять три астронавти — майор дельтунських збройних сил Стюарт А. Руза, капітан флоту ЗСА Аллен В. Шепард, Юн. і командор флоту Едгар Д. Мічелл, має осісти на місці 5 лютого 1971 року. Зайнято-вання 363-стопової ракети „Сатурн-5“ із космічним кораблем „Аполло-14“ відбулося в присутності усього 3-ох астронавтів, які супроводили ракету й „Аполло-14“ відгангару аж до бази його випущення. Випущення „Аполло-14“ припинилося більше, як на три місяці, передуєсім з огляду на konieczність виконувати такі технічні труднощі, які виникли були під час лету „Аполло-13“, коли розірвався збірник з киснем, що й могло стати причиною нещасної цієї мисії. В новому космічному кораблі збірник з киснем збудовані міцніше і краще, як для „Аполло-13“ і вони витривалі на гаряч і вогонь.

Совети звільняють інтернованих американських генералів

Вашингтон. — Совєтський амбасадор у Вашингтоні Анатолій Добринін телефоноував у понеділок 9 листопада ц. р. державному секретареві Вільямові Роджерсові, що совєтський уряд рішуче звільняє генералів Едварда С. Д. Шеррера і Клода М. МекКворрі, що їх совєтські власті інтернували 21 жовтня ц. р., коли-то їх малий військовий літак випадково, загнаний раптово сильним вітром, залетів від сторони Туреччини на територію совєтської Вірменії. А. Добринін нічого не згадав про третій американський старшину, пільота того літака, майора Джеймса П. Рассела. Американські керівники кола припускають, що Рассел затримався в Ленінграді, який день-два і відлетить разом із тим літаком до Туреччини. Турецького полковника, який був також у тому літаку, совєтські власті вже передали за день раніше турецьким властям у найбільшому прикордонному містечку. Речник Державного Департаменту Роберт МекКлоскі висловив надію, що американські старшини звільняться впродовж найближчих 24-ох годин. Поінформований про це през. Ніксон висловив своє задоволення.

Найвищий Суд відкинув вимогу визнати „конституційну незаконність“ В'єтнамської війни

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗСА під час сесії, відбутій у понеділок 9 листопада ц. р., вирішив шістьма голосами проти трьох не проводити переслухання в справі постановленої стейтм Массачусетс вимоги розглянути конституційну законність В'єтнамської війни. Представник департаменту юстиції, виступаючи перед Найвищим Судом, ствердив, що вимога легіслатури і генерального прокуратора стейту Массачусетс закріплені в законності веденої у В'єтнамі війни не має підстав і що справа законності цієї незаконності війни не може належати до компетенції судів, які не можуть вирішувати таких складних питань, як продовження війни. Обстоював потребу розгляду Найвищим Судом вимоги стейту Массачусетс тільки суддя Вільям О. Даглес, заявляючи, що справа конституційності війни не є сні академічним, ані політичним питанням. Інші два судді заперечували проти рішення більшості головню з формальних причин. Генеральний прокуратор стейту Массачусетс Роберт Г. Квінн заявив після рішення Найвищого Суду, що він буде добиватися далі розгляду справи федеральним дисктриктним судом у Бостоні.

Громада щедро жертвує на поширення українських студій в Гарварді

Нью-Йорк. — З Фонду Катедри Українознавства інформують, що хоча пройшло заледви два тижні часу від формального проголошення збіркової кампанії на встановлення другої з черги катедри українських студій в престижному Гарвардському Університеті, то відгук на це проголошення дає найкращі надії. Як відомо, висота фундації на встановлення студійної катедри в Гарварді вноситься для українських студій 600,000 доларів. Після встановлення першої катедри за таку фундацію два роки тому, до ФКУ влинуло дальших 100,000 доларів, отже на встановлення другої катедри потрібно ще пів мільйона, що й є безпосередньо ціллію теперішньої збіркової акції. Після княжої пожертви в сумі \$5,000, що її склав основник і власник парашутної фірми п. Світлик в Трентоні, вже в перших днях після проголошення збіркової акції в Клівленді-Пармі пожертували: Василь Сірока — \$500.00, Семен Крісчатий — \$250.00, Богдан Кичун і Григорій Голембіовський по \$200.00, а по \$100.00 пожертували: Іван Хрін, Микола Піхурко, Ярослав Рибалт, Василь Падика, Карпо Хіжияк, Ва-

Кол. президент Франції Шарль де Голль помер на 79 році життя

Париж. — Колишній президент Франції і її національний герой Шарль де Голль помер коло год. 7 вечером у понеділок 9 листопада, діставши серцевого нападу, коли сидів у фотелі і придивлявся телевізії. Французький прем'єр Жак Шабан-Дельма негайно поїхав до Елізабейського палацу, щоб порозумітися з президентом Жоржем Помпиду щодо похорону де Голля. У Франції проголошено національну жалобу. — Політична кар'єра де Голля розпочалася після 14 червня 1940 року, коли-то німецькі війська вмишували до Парижу й за згодою німців склався французький уряд маршала Філіппа Петена у Віші. Мало до того часу відомий у Франції і поза нею старшина Шарль де Голль спротивився капітуляції Петена, переїхав до Лондону і там створив тимчасовий закордонний уряд Франції. Після здобуття Парижу альянськими військами де Голль став головою французької держави і був ним від вересня 1944 до 1 січня 1946 року. Не хотівши підчинитися парламентарно-партійній системі 4-ої Французької Республіки — де Голль зрікся влади 1 січня 1946 р., але вернувся до неї 1 червня 1958 року під час кризи, що її Франція переживала у зв'язку з війною в Алжирі. 28 вересня 1959 р. прийнято — під натиском збоку де Голля — нову конституцію Франції, яка започаткувала 5-ту Французьку Республіку і де Голль став її першим президентом. Але 28 квітня 1969 р. плебісцит

Шарль де Голль

над новою реформою державного устрою Франції, за якою мав бути скасований сенат, виїхав негативно, а тому, що де Голль зв'язав був той плебісцит із вступом довіря до його особи, що він зрікся влади і від того часу не втручався до ніяких державних справ, 1 червня мин. року президентом Франції став Жорж Помпиду, який призначив на прем'єра кол. голову парламенту Жака Шабана-Дельма. Де Голль ставився неприхильно супроти закордонної політики Америки, але американсько-французькі взаємини значно поправились під час відвідин през. Річарда Ніксона у Парижі 28 лютого до 1 березня 1969 р.

Польський уряд запросив канцлера Західної Німеччини відвідати Варшаву

Варшава. — Польський прем'єр Юзеф Піранкевич передав на руки західнонімецького міністра закордонних справ Вальтера Шееля запрошення для канцлера Західної Німеччини Віллі Брандта прибути з відвідинами до Польщі. Виллі Брандт „з присмигнутом“ прийняв запрошення. Вальтер Шеель мав 80-тихвилинну розмову з Піранкевичем на закінчення кількохденних його нарад з польським міністром закордонних справ Стефаном Сидриховським про нормалізацію німецько-польських взаємин. Припускають, що Піранкевич би запрошував би Брандта, коли б у тих переговорах не прийшло вже до засадничої згоди. Вальтер Шеель відлетів до Бонну, але має вернутися ще в цьому тижні до Варшави, щоб підписати ініціалими договір, а вкінці цього місяця, чи в початку грудня прибуде до Варшави канцлер Виллі Брандт для остаточного підписання договору. Найважливішою точкою того порозуміння є визнання Західною Німеччиною кордону Польщі на лінії Одрі-Ніси. Комуністична Східна Німеччина, яка безпосередньо граничить з Польщею, давно той кордон — під диктатом з Москви — визнавала, але Західна Німеччина завжди стояла на становищі, що цю справу остаточно повинна поладнати мирова конференція.

Олекса Грищенко й Омелян Мазурин на виставці мистецького авангарду в Парижі

Париж (О.М.) — В листопаді ц. р. „Осінній Салон“ організував виставку „Від Ренуара до Васарелі“ у великому Палаці Парижа. Кожного року виставки Осіннього Салону показують актуальні напрями у мистецтві і в них беруть участь всі відомі мистецькі сили з різних країн. Цьогоріч і Осінній Салон має ретроспективний характер — перегляд мистецького авангарду за період 1900-1970 рр. Інтересно, що жорі прийняли картини наших двох мистців з Парижа. О. Грищенко, старшого покоління і молодого О. Мазурика, що прибув тут експонувати, поруч найбільш слав нашого століття як Бонард, Сезан, Шагал, Пікассо, Матіс, Ренуар, Лотрек, тів з Брукліну — \$1,000.00, Зінаїда Радченко із Сан-Дієго — \$300.00 (яке вдруге!), Олександр Струк з Трентону і Українсько-Американське Спортивне Т-во в Нью-Йорку по \$100.00 Наплив жертв продовжується і всі вони будуть відмічені в пресі.

Немає можливостей допомогти жертвам повені в Україні — інформує Державний Департамент

Нью-Йорк, Н. П. — 30-го жовтня (УККА). Зусилля та надії УККА знайти відповідні шляхи, якими українське громадянство в Америці могло б принести конкретну матеріальну допомогу жертвам повені на Україні, розбілося майже в цілості з одержанням негативних відповідей від Державного Департаменту та Американського Червоного Хреста. Як тільки дійшли до відомої української громади в Америці повідомлення про великі повені на Україні останньої весни, Екзекутива Українського Конгресового Комітету Америки на своєму засіданні весною цього року розглядала всі можли-

вості для негайної матеріальної допомоги українським жертвам повені. Згідно з повідомленнями, повені навістили 13 областей України, залишаючи тисячі людей без даху над головою та в негайній потребі поживи, одягу та медицини. В тій цілі, УККА вислав офіційного листа до Державного Департаменту та Американського Червоного Хреста, надаючи конкретних інформацій та вказівок, що українці в Америці можуть зробити в цій справі.

Згадують про совєтську „нехит“
У своїй відповіді з 2-го липня 1970 року, підписаної (Закінчення на стр. 3-й)

Тижневик „Новий Шлях“ у Канаді відзначає 40-ліття служби громаді

Вінніпег. — У той час, коли тижневик „Український Голос“ у Вінніпегу відзначає 60-ліття своєї праці, тижневик „Новий Шлях“ у тому ж місті виїшов з датою 31-го жовтня 1970 р. на 18 сторінках — з нагоди 40-ліття його служби українській громаді. Тижневик видає Видавничу Спілку „Новий Шлях“ у Канаді. Ювілейно-святкове число виїшло в трьох секціях: у першій опубліковано привіт від прем'єра Трудо, від багатьох членів Сенату, прем'єра Манітоби Е. Шерера та ін. офіційних чинників, а також від КУК, від Українського Національного Об'єднання, від Проводу Українських Націоналістів у Європі, ПУН, та ін. Сорок років тому молодий редактор Михайло Погорельний в першій програмі статті в новій газеті, що спершу виходила в Елмонтоні, писав про необхідність часопису, який „не з вузькопартійної, лише з загальноукраїнської точки погляду порушував би та оцінював би всі справи“. Вже в п'ятому числі „Нового Шляху“ була проголошена гасло національної єдності, з підкресленням, що „перше нація, а відтак партія та релігія“. В ювілейному випуску тижневика поміщено огляд „Так почалося 40 років тому“, стаття Р. Дригана „Завжди тий тип газети“, В. Онуфрієнко „Вільний Думки“ — передрук статті „Кадри наших журналістів“, „У 40-ліття Нового Шляху“ В. Несторівича, „Фауст і ми“ Ю. Соловйова та інші матеріали, в тому й постійний кореспондент „Нового Шляху“, як п-і Віри Ке, п-і Ольги Соневицької, письменника-гумориста Івана Керницького, Галини Мухин. У числі с. Культурна хроніка, вірш В. Онуфрієнко з „Молодої України“, „Родовід Леліна“ з паризької польської „Культури“, продовження цілої розповіді Уляни Любошин „Далека Дорога“, фейлетон Федька Семірозова „Як я господав на фермі“ та ін. матеріали. Ювілейно-святковий випуск „Нового Шляху“ прикрашено фотографіями Дмитра Вітовського, вигляду паст'яника Т. Шевченка в Буенос Айресе, світлого членів Комітету Будови палату порушував би та оцінював би всі справи“. Вже в п'ятому числі „Нового Шляху“ була проголошена гасло національної єдності, з підкресленням, що „перше нація, а відтак партія та релігія“. В ювілейному випуску тижневика поміщено огляд „Так почалося 40 років тому“, стаття Р. Дригана „Завжди тий тип газети“, В. Онуфрієнко „Вільний Думки“ — передрук статті „Кадри наших журналістів“, „У 40-ліття Нового Шляху“ В. Несторівича, „Фауст і ми“ Ю. Соловйова та інші матеріали, в тому й постійний кореспондент „Нового Шляху“, як п-і Віри Ке, п-і Ольги Соневицької, письменника-гумориста Івана Керницького, Галини Мухин. У числі с. Культурна хроніка, вірш В. Онуфрієнко з „Молодої України“, „Родовід Леліна“ з паризької польської „Культури“, продовження цілої розповіді Уляни Любошин „Далека Дорога“, фейлетон Федька Семірозова „Як я господав на фермі“ та ін. матеріали. Ювілейно-святковий випуск „Нового Шляху“ прикрашено фотографіями Дмитра Вітовського, вигляду паст'яника Т. Шевченка в Буенос Айресе, світлого членів Комітету Будови палату порушував би та оцінював би всі справи“. Вже в п'ятому числі „Нового Шляху“ була проголошена гасло національної єдності, з підкресленням, що „перше нація, а відтак партія та релігія“. В ювілейному випуску тижневика поміщено огляд „Так почалося 40 років тому“, стаття Р. Дригана „Завжди тий тип газети“, В. Онуфрієнко „Вільний Думки“ — передрук статті „Кадри наших журналістів“, „У 40-ліття Нового Шляху“ В. Несторівича, „Фауст і ми“ Ю. Соловйова та інші матеріали, в тому й постійний кореспондент „Нового Шляху“, як п-і Віри Ке, п-і Ольги Соневицької, письменника-гумориста Івана Керницького, Галини Мухин. У числі с. Культурна хроніка, вірш В. Онуфрієнко з „Молодої України“, „Родовід Леліна“ з паризької польської „Культури“, продовження цілої розповіді Уляни Любошин „Далека Дорога“, фейлетон Федька Семірозова „Як я господав на фермі“ та ін. матеріали. Ювілейно-святковий випуск „Нового Шляху“ прикрашено фотографіями Дмитра Вітовського, вигляду паст'яника Т. Шевченка в Буенос Айресе, світлого членів Комітету Будови палату порушував би та оцінював би всі справи“. Вже в п'ятому числі „Нового Шляху“ була проголошена гасло національної єдності, з підкресленням, що „перше нація, а відтак партія та релігія“. В ювілейному випуску тижневика поміщено огляд „Так почалося 40 років тому“, стаття Р. Дригана „Завжди тий тип газети“, В. Онуфрієнко „Вільний Думки“ — передрук статті „Кадри наших журналістів“, „У 40-ліття Нового Шляху“ В. Несторівича, „Фауст і ми“ Ю. Соловйова та інші матеріали, в тому й постійний кореспондент „Нового Шляху“, як п-і Віри Ке, п-і Ольги Соневицької, письменника-гумориста Івана Керницького, Галини Мухин. У числі с. Культурна хроніка, вірш В. Онуфрієнко з „Молодої України“, „Родовід Леліна“ з паризької польської „Культури“, продовження цілої розповіді Уляни Любошин „Далека Дорога“, фейлетон Федька Семірозова „Як я господав на фермі“ та ін. матеріали. Ювілейно-святковий випуск „Нового Шляху“ прикрашено фотографіями Дмитра Вітовського, вигляду паст'яника Т. Шевченка в Буенос Айресе, світлого членів Комітету Будови палату порушував би та оцінював би всі справи“. Вже в п'ятому числі „Нового Шляху“ була проголошена гасло національної єдності, з підкресленням, що „перше нація, а відтак партія та релігія“. В ювілейному випуску тижневика поміщено огляд „Так почалося 40 років тому“, стаття Р. Дригана „Завжди тий тип газети“, В. Онуфрієнко „Вільний Думки“ — передрук статті „Кадри наших журналістів“, „У 40-ліття Нового Шляху“ В. Несторівича, „Фауст і ми“ Ю. Соловйова та інші матеріали, в тому й постійний кореспондент „Нового Шляху“, як п-і Віри Ке, п-і Ольги Соневицької, письменника-гумориста Івана Керницького, Галини Мухин. У числі с. Культурна хроніка, вірш В. Онуфрієнко з „Молодої України“, „Родовід Леліна“ з паризької польської „Культури“, продовження цілої розповіді Уляни Любошин „Далека Дорога“, фейлетон Федька Семірозова „Як я господав на фермі“ та ін. матеріали. Ювілейно-святковий випуск „Нового Шляху“ прикрашено фотографіями Дмитра Вітовського, вигляду паст'яника Т. Шевченка в Буенос Айресе, світлого членів Комітету Будови палату порушував би та оцінював би всі справи“. Вже в п'ятому числі „Нового Шляху“ була проголошена гасло національної єдності, з підкресленням, що „перше нація, а відтак партія та релігія“. В ювілейному випуску тижневика поміщено огляд „Так почалося 40 років тому“, стаття Р. Дригана „Завжди тий тип газети“, В. Онуфрієнко „Вільний Думки“ — передрук статті „Кадри наших журналістів“, „У 40-ліття Нового Шляху“ В. Несторівича, „Фауст і ми“ Ю. Соловйова та інші матеріали, в тому й постійний кореспондент „Нового Шляху“, як п-і Віри Ке, п-і Ольги Соневицької, письменника-гумориста Івана Керницького, Галини Мухин. У числі с. Культурна хроніка, вірш В. Онуфрієнко з „Молодої України“, „Родовід Леліна“ з паризької польської „Культури“, продовження цілої розповіді Уляни Любошин „Далека Дорога“, фейлетон Федька Семірозова „Як я господав на фермі“ та ін. матеріали. Ювілейно-святковий випуск „Нового Шляху“ прикрашено фотографіями Дмитра Вітовського, вигляду паст'яника Т. Шевченка в Буенос Айресе, світлого членів Комітету Будови палату порушував би та оцінював би всі справи“. Вже в п'ятому числі „Нового Шляху“ була проголошена гасло національної єдності, з підкресленням, що „перше нація, а відтак партія та релігія“. В ювілейному випуску тижневика поміщено огляд „Так почалося 40 років тому“, стаття Р. Дригана „Завжди тий тип газети“, В. Онуфрієнко „Вільний Думки“ — передрук статті „Кадри наших журналістів“, „У 40-ліття Нового Шляху“ В. Несторівича, „Фауст і ми“ Ю. Соловйова та інші матеріали, в тому й постійний кореспондент „Нового Шляху“, як п-і Віри Ке, п-і Ольги Соневицької, письменника-гумориста Івана Керницького, Галини Мухин. У числі с. Культурна хроніка, вірш В. Онуфрієнко з „Молодої України“, „Родовід Леліна“ з паризької польської „Культури“, продовження цілої розповіді Уляни Любошин „Далека Дорога“, фейлетон Федька Семірозова „Як я господав на фермі“ та ін. матеріали. Ювілейно-святковий випуск „Нового Шляху“ прикрашено фотографіями Дмитра Вітовського, вигляду паст'яника Т. Шевченка в Буенос Айресе, світлого членів Комітету Будови палату порушував би та оцінював би всі справи“. Вже в п'ятому числі „Нового Шляху“ була проголошена гасло національної єдності, з підкресленням, що „перше нація, а відтак партія та релігія“. В ювілейному випуску тижневика поміщено огляд „Так почалося 40 років тому“, стаття Р. Дригана „Завжди тий тип газети“, В. Онуфрієнко „Вільний Думки“ — передрук статті „Кадри наших журналістів“, „У 40-ліття Нового Шляху“ В. Несторівича, „Фауст і ми“ Ю. Соловйова та інші матеріали, в тому й постійний кореспондент „Нового Шляху“, як п-і Віри Ке, п-і Ольги Соневицької, письменника-гумориста Івана Керницького, Галини Мухин. У числі с. Культурна хроніка, вірш В. Онуфрієнко з „Молодої України“, „Родовід Леліна“ з паризької польської „Культури“, продовження цілої розповіді Уляни Любошин „Далека Дорога“, фейлетон Федька Семірозова „Як я господав на фермі“ та ін. матеріали. Ювілейно-святковий випуск „Нового Шляху“ прикрашено фотографіями Дмитра Вітовського, вигляду паст'яника Т. Шевченка в Буенос Айресе, світлого членів Комітету Будови палату порушував би та оцінював би всі справи“. Вже в п'ятому числі „Нового Шляху“ була проголошена гасло національної єдності, з підкресленням, що „перше нація, а відтак партія та релігія“. В ювілейному випуску тижневика поміщено огляд „Так почалося 40 років тому“, стаття Р. Дригана „Завжди тий тип газети“, В. Онуфрієнко „Вільний Думки“ — передрук статті „Кадри наших журналістів“, „У 40-ліття Нового Шляху“ В. Несторівича, „Фауст і ми“ Ю. Соловйова та інші матеріали, в тому й постійний кореспондент „Нового Шляху“, як п-і Віри Ке, п-і Ольги Соневицької, письменника-гумориста Івана Керницького, Галини Мухин. У числі с. Культурна хроніка, вірш В. Онуфрієнко з „Молодої України“, „Родовід Леліна“ з паризької польської „Культури“, продовження цілої розповіді Уляни Любошин „Далека Дорога“, фейлетон Федька Семірозова „Як я господав на фермі“ та ін. матеріали. Ювілейно-святковий випуск „Нового Шляху“ прикрашено фотографіями Дмитра Вітовського, вигляду паст'яника Т. Шевченка в Буенос Айресе, світлого членів Комітету Будови палату порушував би та оцінював би всі справи“. Вже в п'ятому числі „Нового Шляху“ була проголошена гасло національної єдності, з підкресленням, що „перше нація, а відтак партія та релігія“. В ювілейному випуску тижневика поміщено огляд „Так почалося 40 років тому“, стаття Р. Дригана „Завжди тий тип газети“, В. Онуфрієнко „Вільний Думки“ — передрук статті „Кадри наших журналістів“, „У 40-ліття Нового Шляху“ В. Несторівича, „Фауст і ми“ Ю. Соловйова та інші матеріали, в тому й постійний кореспондент „Нового Шляху“, як п-і Віри Ке, п-і Ольги Соневицької, письменника-гумориста Івана Керницького, Галини Мухин. У числі с. Культурна хроніка, вірш В. Онуфрієнко з „Молодої України“, „Родовід Леліна“ з паризької польської „Культури“, продовження цілої розповіді Уляни Любошин „Далека Дорога“, фейлетон Федька Семірозова „Як я господав на фермі“ та ін. матеріали. Ювілейно-святковий випуск „Нового Шляху“ прикрашено фотографіями Дмитра Вітовського, вигляду паст'яника Т. Шевченка в Буенос Айресе, світлого членів Комітету Будови палату порушував би та оцінював би всі

СВОБОДА
UKRAINIAN NEWSPAPER
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00.
For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Портрет українства

Кожний народ, кожну національну групу, часто, навіть кожну родину оцінюємо не тільки по тому, що знаємо, але й по чому. Це вже належить до людської природи, що ми хочемо не тільки знати, але й бачити. Тому то й кожний народ та національна група і навіть кожна родина чи людина хоче мати свій портрет, свою — так сказати б — видимість ідентичності.

Такою „видимістю ідентичності“ — портретом українців в Америці незабаром стане 15-поверховий хмароскат Українського Народного Союзу, що стоятиме на правому березі могутнього Гудзону в Джерзі Сіті.

Сама будівля, що її запроєктували українські архітекти Юліан Ястремський та його співпрацівник Аполінарій Осадца, буде „останнім криком“ модерної архітектури свого вигляду, своєю структурою і своїм устаткуванням. Вхід до хмароскату буде через прекрасну аркаду до удекорованого в українському стилі вестибюлю. Шість швидкобіжних автоматичних візд становитимуть внутрішній „комунікаційний засіб“. Хмароскат, крім 15 поверхів над землею, матиме ще два підвальні поверхи та приміщення для машинерії. Матиме наймодерніші центральне опікування і штучне охолодження. Три надземні поверхи і один підвальний займатимуть УНСОЮЗ і його видавництво „Свобода“, три дальші поверхи вийдуть уже на 15 років сусідній бинк, інші поверхи будуть вийняті бізнесу та фінансових фірм, які вже тепер виявляють велике зацікавлення цими можливостями.

Найкращі знані і спеціалісти вважають обране для цього хмароскату місце за ідеальне. Тому, що одинокий інший будинок, який в цьому місці відділятиме хмароскат УНСОЮЗ від Гудзону, має тільки три поверхи, цей хмароскат стане найбільшою і найбільш репрезентативною будівлею по правому боці Гудзону. Ного буде видно і можна буде подивитися з усіх чверейних кінців світу, що пропливають Гудзоном, як і з самого Нью Йорку. Відповідний напис на вершні будівлі ідентифікуватиме її українськість. Із уже дотеперішніх заваг та коментарів можна прийти до висновку, що цей хмароскат буде гордістю міста і стейту.

Очевидно, що він буде гордістю членів УНСОЮЗ, як і всіх українців в Америці, бо він буде тією їхньою „видимістю ідентифікацією“, їхнім портретом. Будова цього величю портрету українства в Америці почнеться вже цього місяця.

Вигра чи програ Ніксона

Оцінка кожних виборів залежить головню від того, хто її переводить. На тій самій сторінці газети можна було знайти статтю видатного муринського коментатора Карла Рована, п. з. „Програ закладу щодо м'якості супроти злочинства“ і статтю Дейвіда Лоренса „Ніксон має сильнішу руку в Конгресі“. Перший з них вважав, що Президент програв свою передвиборчу кампанію, яку він під гаслом „закон і пропорядок“, другий — що Президент має кращі можливості співпраці з Конгресом, бо в Сенаті не буде вже двох третів голосів, які могли б опростити будь-яке „вето“ Президента.

Безспірним є факт, що през. Ніксон не досягнув у виборах з 3 листопада тієї цілі, яку прагнув: здобути найменше сім нових сенаторських мандатів, щоб зрівняти таємно демократичну більшість. Годі опорошувати факт програми передвиборчої кампанії през. Ніксона в цілому ряді стейтів, в яких демократи виграли становиче губернаторів. Коли раніше республіканці мали 32-ох губернаторів до 18 демократичних, то тепер демократи мають 29-ох губернаторів, а республіканці 21. В новому Сенаті демократи матимуть на 4 мандати менше, зате в Палаті репрезентантів на 9 конгресменів більше.

За цифрами вислідів виборів — кампанія през. Ніксона і віце-през. Егню була невдачною. Але, мабуть, тільки внаслідок їхніх атак проти „м'якості“ лібералів супроти студентських зворушень і знеславлення прапора, цілий ряд демократичних кандидатів рішуче застерігалися проти таких закидів. Тому й демократичні кандидати брали під увагу збір зустрілей в суспільстві „направо“. Годі взагалі говорити про програму чи програму Президента і критикувати його за його передвиборчу кампанію. Кожночасний президент ЗСА є не тільки понадпартійним головою Уряду, але й головою своєї партії, який тому не може бути „нейтральним“ у виборах.

Річард Ніксон є політичним реалістом. Коли він зумів у 1970 р. вийти з рук своїх противників аргумент В'єтнамської війни, то напевно буде намагатися вийти їм з рук у виборах 1972 року аргументи зросту злочинства, інфляції і безробіття. Тоді буде перемога не тільки Президента, але й цілого народу.

І. Вовчук
ПРО ВЕЛИКОДЕРЖАВНИЙ ЕЛЕМЕНТ РЕФОРМАТОРІВ

(5)

Пояснення, яке нічого не пояснює, ним теж користаються більшовики, вказуючи на спадщину минулого, яка, мовляв, переплюдує будувати їхній московський соціалізм. Автору Програми чомусь обминають найбільш сатаністське марення про ліквідацію націй, а воно ж записане в програмі КПСС. На тому малеченні побудовано всю імперську програму будівництва „соціалістичного суспільства“.

Нинішні злочини імперського уряду більшовиків, про які задує „Програма“ (глоблення націй, підозріле відношення до прибалтійських народів, українофобія, антисемітизм і ін.), не більшовицькі починки. Вони по-

лідовно продовжують політику московського великодержавія, яке марило про створення великого російського народу, а більшовики в будові соціалізму марять про створення союстського суспільства, теж великого. І серед росіян, переслідуваних урядом за оборону людських прав, майже не чути голосів, які б, обороняючи свободу, визнавали історичні права поневоленних більшовицькою Росією націй (Крім А. Сиванського, що вказував на „прославлення в елікодержавної Русі“, ген. П. Григоренка, що мужньо виступив в обороні кримських татар, А. Солженіцина — письменника-гуманіста, родом з Кавказу).

В. Чаплинко
НОВА ПРАЦЯ ПРО НЕСТОРА МАХНА

Нещодавно у Вінніпезі, у в-ві „Еко бокс“ вийшла нова праця про Нестора Махна — „Nestor Makhno, The Life of an Anarchist“, а написав її професор історії Мурдеского коледжу (в Міннесоті) Віктор Петерс.

Для проф. В. Петерса це не випадкова тема, бо він сам походить з тієї частини України, де діяв Махно, з німців - менонітів, як про це інформув сєн. Павло Юзик у передньому слові до цієї книжки. Для своєї праці В. Петерс використав майже все, що було досі написано про Махна, зокрема й українською мовою, скористувався він і свідченнями ще живих свідків, ба й учасників цього руху. У вступі до книжки дав огляд джерел — літератури та загада тих, хто подав йому різні відомості про „героя“ його монографії, а серед них і українців, таких авторитетних, як Фотій Мелешко, І. Антипенко й інші. Властиві дані про Нестора Махна він викав у логічно впорядкованому вигляді, у вісьмох розділах. У перших двох із цих розділів іде мова про Гуляй-Поле, про виникнення в ньому за революції 1905 р. першої групи анархістів, що до неї пізніше приєднався й Нестор Махно, а не пришло й до його ув'язнення в московських Бутирках. У цій в'язниці Махно сидів сім років разом із московським анархістом Аршиновим, який і напутив його на дальшу анархістську діяльність. З в'язниці Махно вийшов на початку революції 1917 р. і тоді ж таки повернувся на Україну, в Гуляй-Поле. При цій нагоді проф. В. Петерс з науковою безсторонністю інформув про властиві українській події — про утворення Центральної Ради, про гетьманський переворот, про Директорію тощо. Допустив він у цій частині книжки тільки деякі неточності. Він Центральної Радю назвав „Всеукраїнською Радою“, написав, що гетьман „розпустив“ Центральну Радю, тимчасом як її розігнали німці, пишущо про Директорію він не зазначив, що головою її був В. Винниченко, а натомість назвав С. Петлюру як „сильну людину“ в такому контексті, що не можна зрозуміти, ніби він був з самого початку головою Директорії. Згадавши (в дальших розділах) про вбивство Петлюри, автор, з якоїсь обережності чи що, двічі написав, що його „здобули“, „забули“ Ювіл Шварцбарт, Либонь, до помилки належить і те, що нібито Врангелеве звернення до Махна підписав і полковник С. Коновалець.

Самого Нестора Махна та його діяльність автор схарактеризував всебічно, з великою докладністю. Усього йому він покладається на відповідні джерела, додержуючись наукової об'єктивності. Це видно хоч би з того, що навіть про махнівське нищення німців - менонітів він пише так, що той нищив їх не тому, що вони німці, а тому, що вони були

багатші за українських селян. Разом з тим він констатує свою безглузду махнівську жорстокість, убивства безвинних людей, коли сам Махно убивав власною рукою навіть близьких йому людей або, наприклад, застрелив одного, що був у нього в „армії“ фельдшера на підставі тільки скарги одного пораненого, що фельдшер нібито поводився з ним недобре. Давши фізичний і психологічний портрет Нестора Махна автор схарактеризував і його „ідеологію“ та погляди, а також описав його спроби здійснювати на підлядній території свій „примітивний а н а р х і з м“ (вислів проф. В. Петерса). Свої погляди Махно висловлював у промовах на зборах. Він здебільшого говорив, що „люди з природи анархісти і що анархія особливо була добра для українців, що міста були порушенням природних законів, що люди краще жити в селах на степах ніж в лісах, що однакові Денікін і більшовики були контрреволюціонерами які хотіли накинати свій режим селянам“ (стор. 105). Уже на еміграції він писав в одній анархістській газеті: „Я був би найбільший дурень, якби виласнував селян та творив бараківний соціалізм“. Але його практика в творенні цього комунізму — це був хаотичний розподіл майна б а г а т и х, фактичне спустошення й руйнування всього добробуту.

Зважаючи на те, що ідеологічними керівниками махнівського руху були жиди Аршинов та Волін, а анархістська організація на Україні „Набат“, яка до кінця підтримувала Махна, теж складалася переважно з жидів, проф. В. Петерс не міг не прийти до висновку, що Махно не був антисеміт. І Григорієва він убив нібито через те, що той сказав: „Жиди розігнали Христа“ (хоч перший на нього вистрелив Каретник).

Багато уваги приділив проф. В. Петерс розкладці складу „армії“, кількості воїнів, бойовій стратегії й тактиці Нестора Махна. Найбільше в його законях було селян, часто - густо десь, де були інші армії, але не мало було й просто збройного елементу з міста. І Махно, при всій своїй ринучості та жорстокості фактично не міг контролювати їхніх грабінницьких нахилів у завоювання містках. На думку проф. Петерса, його способи воювати, рухливості його загонів наслідували інші отамани та „батьки“, як от денікінський генерал Шкуро із своєю кіннотою.

У розділі „Людина і держава“ автор в і д з а ч и н а факт, що це за життя Махно став героєм народних легенд, як це звичайно буває з хоробрими людьми, хоч і жорстокими. Це справді було так, а сам чутя б легенди і використовувати їх у своїх творах „Українці та їхня Гава“. Проф. Петерс задує ці свої твори в прижитті на (Закінчення на стор. 4-й)

В. Давиденко
КОНТРОВЕРЗІЙНИЙ ВИННИЧЕНКО

Ось з такою „солідністю“ пише свою статтю про В. Винниченка член - кореспондент київської Академії Наук С. Шаблювський.

Винниченко, як державний муж, як політик, що в роках української революції став прем'єром перших двох урядів України і головою Директорії, ніяк не заслуговує собі на добру згадку сучасників і нащадків. Еволюційною з позицій української соціал - демократії на комуністичні позиції, він у найбільш критичний період історії Української Народної Республіки вийшов з України до Відня, де, створивши Українську Комуністичну Партію, повів проти уряду УНР наклепницьку кампанію.

Ще бувши головою кабінету міністрів України, Винниченко — в обличчя смертельної загрози для неї з боку Москви — противився творенню українського війська. Для нього, який вірив у міжнародну солідарність соціалістів, російські соціалісти були ближчі, як українські самостійники не-соціалісти. Перед протигетьманським повстанням Винниченко змовлявся з більшовиками, щоб спільно валили гетьмана. Цих контактів з Москвою не переривав він і пізніше.

У своїх спогадах, що вийшли 1970 р. під назвою „Похолий пліччю“, С. Омельчук подає в перекладі з італійського „страшний“ — як він пише, — документ Винниченка — його лист до редакції комуністичної газети „Авант“ в 1920 р. п. н. „Антантсько - українська комедія“, який закінчується словами: „З комуністичним привітом В. Винниченка“. В цьому листі експрезидент кабінету міністрів уряду У. Н. Р. звертаючись до комуністів Західної Європи і Америки, називав людей, „що претендують бути урядом Української Народної Республіки“, узурпаторами та ошуканцями, таурів їх як „воровів народу“ і вимагав віддати їх до суду.

Українська еміграція в Празі, Берліні і Парижі, за малими винятками, найгірше засудила Винниченка і цілковито його ігнорувала. Школю окремі особи з-поміж нової еміграції почали нав'язувати з ним зв'язки.

Окремим розділом в біографії Винниченка може бути його чотиримісячний подорож з Відня до більшовицької Москви і Харкова в 1920 р., де він провадив переговори з Троцьким і Раковським про свою участь в уряді УС. Р. Після того, як Центральної Комітет КП(б)У, пропонуючи йому пост народного комісара закордонних справ та заступника голови Ради Народних Комісарів і члена ЦК КП(б)У, відмовився виступити до складу Політбюро, він обурений вернувся до Відня і виступив з відкритим „Листом до українських робітників та селян“, в якому писав про причини неуспіху своїх переговорів і проголошував, що „революція в небезпеці“.

І. Костюк в „Нових Днях“ (червень 1970), що виходить у Торонто, наводить, таке місце з ще не опублікованого Винниченкового шпеленка (запис, зроблений після того, як у Москві і Харкові відмовились задовольнити його вимоги): „Я їду за кордон, обтресую з себе всякий порох політики, обгороджуюсь книжками і поправляю у своє справжнє, єдине діло: літературу. Ці два місяці Голгофи навіки відвоюють мене від роздвоєння. Тут, у совєтській Росії, я ховаю свою 18-літню соціалістичну політичну діяльність...“

Ганебну роль відіграв Винниченко під час паризького процесу проти убивці Головного Отамана Симона Петлюри — Шварцбарта.

У виданій в Відні 1920 року тритомовій книжці своїх спогадів п. н. „Відродження нації“ В. Винниченко писав про ті часи, коли був він у Києві прем'єром уряду У. Н. Р.: „Ми... не розуміли великої, могутньої простоти більшовизму, тої простоти, яка є властивою всім ширим, повільним, для блага великої більшості людськості напрямленим вченням“ (т. 2, ст. 94).

Бувши військовим атаєм, Винниченко, стоячи при владі, поборював релігій, але — пригадує він — „коли знаю було піднято одного разу питання про те, щоб виключити „закон божий“ з числа обов'язкових предметів і ввести предмет історії соціалізму, то ця пропозиція зустріла такий протест, що не було чого й думати про переведення її в постанову“ (ст. 114).

„... Кажу ще раз, — стверджує Винниченко, — конфлікт (війна) з більшовиками — В. Д.) виник не з їхньої вини (!), а з нашої. Вони з самого початку затвердження своєї влади в Росії устанами Ради Народних Комісарів заявили про своє призначення Української Народної Республіки, про стан федерації, про право кожної нації самоозначитися, так, як вона вважала для себе найкращим“ (ст. 136).

„Вони (більшовики — В. Д.) вживали насильств і невірності для того, щоб ввести рівність і знищити всяке насильство“ (ст. 188).

„... люди згоджувались і на перевибори ЦРаді, — пише Винниченко, — і на прийняття лізуну „вся влада радям“, і навіть на переверт, на насильств ский, де він провадив переговори з Троцьким і Раковським про свою участь в уряді УС. Р. Після того, як Центральної Комітет КП(б)У, пропонуючи йому пост народного комісара закордонних справ та заступника голови Ради Народних Комісарів і члена ЦК КП(б)У, відмовився виступити до складу Політбюро, він обурений вернувся до Відня і виступив з відкритим „Листом до українських робітників та селян“, в якому писав про причини неуспіху своїх переговорів і проголошував, що „революція в небезпеці“.

Ціх кількох промовистих утрат (а їх подібного роду „Відродження нації“ можна наводити десятками) до-сить, щоб уявити, чесного з (Закінчення на стор. 4-й)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ
ДО ІНТЕРВ'Ю „В УКРАЇНІ І ПРО УКРАЇНУ“

Усі спостереження, як відомо, є дуже суб'єктивними — те, чого не побачила чи не хотіла побачити в Україні п-і Г. Мухина, міг би побачити хтось інший. Робити узагальнення можна тільки на підставі порівняння власних спостережень із спостереженнями багатьох людей, що відносяться до того самого часу, місця, пропарку категорії співбесідників.

Час перебування п-і Г. Мухиною був дуже обмеженим. Обмеженими були й її можливості спостерігати. Перше вона напевно не заперечуватиме. Друге вона заперечила в самому інтерв'ю, і саме це є причиною цього мого листа.

Я стверджую, що її можливості, як зрештою, кожного туриста в СРСР, спостерігати були дуже обмеженими. Чому? Тому, що хоч п-і Г. Мухина хотіла „бути частковою нацією, а не чужинкою на рідній землі“, дуже сумніваюся, що її „частковою нацією“ уважали всі ті, з ким їй доводилось зустрічатись. З її інтерв'ю видно, що вона не крилася перед своїми співбесідниками, що вона — емігрантка. Навпаки, вона дуже сміливо й детально говорила про діяльність нашої еміграції, включно з СКВУ. Такого роду розмови в СРСР більшість населення вважає провокаційними. Що це є факт, стверджують сотні інших туристів. Це стверджували самі аранжери „зустрічей із земляками“ тут таки у вільному світі, намагаючись, щоб гостям не ставили питавь політичного характеру.

З власного досвіду знаю, що до всіх, хто приїждить із за кордону, в Україні під совєтським режимом завжди було обережне наставлення. Шахтарі Донецчини обережно ставилися до всіх делегацій МОП'у (комуністична Міжнародна Організація Помочі Революціонерам) із Франції, Англії та інших країн вільного світу, робітники Дніпрогесу трималися подалі від німецьких фахівців, з англійськими та американськими техніками на різних будовах, місцеве населення не йшло далі суто виробничого контакту. Місцеві діти були обережними з дітьми еспанських „люмпінів“. З власного досвіду знаю, як обережно мої однокурсники в середній школі ставилися у 1939 році до всіх українців, жидів і поляків, які прибували в Україну із західних областей, як у роках 1941-43 населення обережно ставилось до поворотців - емігрантів і взагалі людей не місцевих.

На все це є причини територіального „кондиціонування“ населення режимом упродовж довгого часу. А найголовнішою причиною обережності ставлення до всіх, хто тепер прибуває із за кордону, є зовсім правильна оцінка населенням кожного туриста, як особи універсальної, особи зовсім іншої категорії, ніж маса совєтських громадян. Отже, як особи, яка до певної міри має довіря апарату режиму.

Не могу не погодитися з твердженням п-і Г. Мухиною про небезпеку афішування ідеологічної п о в'язаності певних українських еміграційних середовищ із процесами в українській суспільстві на батьківщині. Як відомо, серед нас таким афішуванням (безпідставним і безвідповідальним) найбільше гримать вишнєві так званих „реалістів“ УСРР, люди із наших інтелектуальних кіл. Саме їхнє пов'язування з процесами в Україні в їхніх публікаціях створює там атмосферу, на яку нарікав І. Дубач; саме вони безвідповідально ставлять під удар совєтських органів державної безпеки слабі паростки його національного, в більшій мірі культурного відродження.

Для мене зовсім незрозумілим є твердження п-і Г. Мухиною про те, що наша політична діяльність „робить для української справи в Україні більше зла, ніж добра. Чому це максималістичне, неспиримирне до режиму наставлення самостійницької еміграції із наголошуванням у всіх аспектах її діяльності кінцевої мети — відновлення повної суверенності держави українського народу УНР не може мати позитивного впливу на процес в Україні, де якраз, у притягу еміграції, йде змагання за покращання долі нашого народу в „межах радянських законів“?

Негайно національного по- (Закінчення на стор. 4-й)

І на еміграції, в кліматі політичної свободи, не чути голосів. Усі московські політичні сили, борючись за свободу, мислять її, як свободу для росіян. А найбільш рухливий і політично меткий НТС визнає тільки російську націю, як тісну сім'ю народів, які „історично об'єдналися, усвідомили на протязі багатовікової сумішності історичної долі спільність державних, культурних і економічних інтересів. Життєдіяльність російської нації, — говориться в програмі НТС, — доведена історично“. („Посев“, липень 1970).

Чим же різняться „теорія“ про спільну долю народів від найновіших окреслень імперської історіографії, де „совєтський народ“ вважається новою, складнішою і ширшою спільністю, „перехідною міжнародною спільністю людей від національної до інтернаціональної спільності?“ (М. О. Каммари, Стратегія комунізму і майбутнє СРСР). Нічим.

Для обгрунтування імперського малювання про творення ітернаціонального „союстського“ суспільства на російській базі більшовики створили свою діалектичну біологію. Заперечуючи закони класичної генетики, відкидаючи природний добір, від учених вимагалося повірити в те, що рослини і тварини успадковують набутий в процесі їхнього розвитку властивості. Були закони класичної генетики, за якими набути ознаки чи зміни не передаються у спадщину, заперечуючи імперську теорію творення „великого союстського“ суспільства. Не можна ж кожне покоління дресувати і переробляти на московський копил за ітернаціональними принципами. Тому від дослідників в різних ділянках біології вимагалося підтверджувати і розробляти такі діалектичні „закони“, за якими овеє перетворюється на віслюг, жито — на пшеницю, ялина — на сосну. А зозуля може вистрибувати з пташенят іншої породи, коли її годувати воло-

хатою гусиною. Всі оті дикі фантазії були потрібні керівникам партії для оправдання теорії творення „великого союстського суспільства“, в якому українці, грузини, білоруси, казахи і інші стають „совєтськими людьми“, коли їх годувати державною доживою імперською соціалізму.

Замість СССР — СДР

Демократи Росії, України і Прибалтики показували в програмі жалюгідний стан в економічному і політичному житті країни (близький катастрофи), закликають національно-визвольні рухи народів СССР „солідаризуватись і доповнювати руський (рух) за політичні свободи, за демократизацію суспільства“. Якого? Очевидно не нинішнього „совєтського“. І звертаючись до всіх і вся „чесних думуючих і відважних людей любого віку“, закликають їх „заяти участь в мирній, без насилья боротьбі за високі демократичні ідеали“. Теж загально-

руські. У висліді отакої боротьби замість СССР буде створений „Союз Демократичних Республік“, кожний народів дозволено не вступати до того союзу. Отже: програма говорить, щоб покеволені нації підтримували руський рух і разом створили СДР, а тоді буде дозволено не вступати до союзу.

Поруч з усіма демократичними свободами і правами людини програма проголошує право на „самоизначення народів через загальнонаціональне голосування (референдум) за участю спостерігателів комісії ООН“. Щоб зберегти нинішню єдність народів в програмі говориться, що „всі моральні, культурні, і територіальні, майнові втрати національно-визвольних, яких їх завдає на великодержавній гегемонії“ мають бути компенсовані. Ким і як не говориться.

Автори знають, що політична „великодержавна гегемонія“ привела до того, що в національні республіки населено великий відсоток чужинців. „В Казахстані їх уже біля 50%, Латвії — 26,6%, в Киргизії — 30,2%, в Естонії 20,1“. Переважна більшість з населених чужинців є людьми руськими. Знаючи це, програма, щоб запобігти тож в майбутньому СДР, пропонує „право такого народу на обмеження числа чужинців с прийняттям для його існування нормою“.

Проти поселення яких чужинців мають обєрігатися народи „нормою“ в майбутньому СДР? Очевидно ж не „малих народів“, а поселення руського народу. Це ж бо Росія, з її політичною великодержавією, в „наслідно об'єднанні народів навколо велико-руського національного ядра“, як говориться в програмі, розширюючи свої позанаціональні території, населення великоросів на землі загарбуваних націй. А „після революції 1917 р. коли руські комуністи захопили владу Росії, прикриваючи себе демократичними гаслами світової революції, постійно прагнула до захоплення нових територій“. Призначаючи

(Далі буде)

Американський журнал розповідає про українську музику

Нью Йорк. — Один із найкращих американських науковців у ділянці нуклеарної фізики та енергії, професор Михайло Каша з Каліфорнійського Університету, який тепер викладає у Флоридському державному університеті, опублікував у американському музичному журналі „Гітар Ревю“, чис. 33 з 1970 р. цінний нарис „Українська музика і її

культура спадщина“. Автор використав для цієї 4-сторінкової статті 16 різномовних джерел, і сама його стаття, проінтов'ювана до української музики, пісні й фольклору та позначена знайомими темами, звуками, немов чудова пісня. Проф. д-р Михайло Каша розповідає в ній про українську музику і пісню від найдавніших, княжих часів до новішого періоду, агадує про використання українських народних мелодій такими світовими композиторами, як Бетховен, Ліст, Барток та ін. В тому ж числі поміщена друга його стаття, базована дещо на матеріалах З. Лиська, „Замітки про українську народну музику і пісню“, стаття-огляд Л. Гайдамаки „Кобза, бандура“, стаття головного редактора цього музичного видання Володимира Бобри „Бандура в українському народному мистецтві“ і його ж „Нотатки про українські народні танці“ з багатьма нотними прикладами, з нотами для виконання „Аркана“, „Козачка“ та ін. танців для бандури, також для гітари. Огляд нових платівок з записами музики гітаристів зробив Карл Міллер. Світової слави гітарист Андреас Сеговія з головою Дорадо Раді Товариства і видавництва „Гітар Ревю“. Майже все 33-тє число, присвячене українській музиці, танку й пісні, ілюстроване надзвичайно вдало Славою Сурмач - Мілле і Антоном

Т-во Українських Інженерів Америки

повідомляє, що
ТЕХНІЧНО-НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
— відбудеться —
в суботу, 12-го грудня 1970 року
о год. 4-й по пол.
у приписній Українського Інституту
при 2 East 79-та вул., Нью Йорк, Н. Й.
на тему:
СІМПОЗИОМ ПО ПРОБЛЕМАМ КЕРУВАННЯ
Нові методи і системи керування установками та промисловими підприємствами.

Доповіді дадуть наступні делегати:
дир. Володимир Баранецький, Нью Йорк
д-р Богдан Кенді, Нью Йорк
інж. Ігор Суховерський, Клівленд, Огайо
інж. Сидір Тюрк, Піттсбург, Па.
д-р Карло Зайнігер, Грінстон, Н. Дж.
Координатор: інж. Мирон Гавейко
Організатор: інж. Зенон Сателіч
Після Конференції — ГУТІРКА при ЧАЮ
Гостям ради.

УКРАЇНСКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Наукове Засідання
Комісії для дослідів над пореволюційною Україною
1 Радянським Союзом та Історичної секції Академії.
ДОПОВІДЬ

Доктора Івана Л. Рудницького:
„ВРАЖЕННЯ З МІЖНАРОДНОГО ІСТОРИЧНОГО КОНГРЕСУ В МОСКВІ В 1970 РОЦІ ТА З ПОЇЗДКИ НА УКРАЇНУ“

Засідання відбудеться в суботу, 14-го листопада 1970 р.
о 6-й год. веч. в будинку Академії:
206 West 100-та вул., Нью Йорк, Н. Й.

Увага! ТРЕНТОН І ОКОЛИЦІ: Увага!
Заповідана ЗАВАБА ОДУМ-У ТРЕНТОНІ на дату
14-го листопада НЕ ВІДБУДЬСЯ у зв'язку із поліційним винятковим станом у місті Трентоні, Н. Дж.
УПРАВА ФІЛІП ТРЕНТОН

ВЖЕ ПОРА ЗАМОВИТИ!!!

- а) Театр. п'єси на Св. МИКОЛАЯ: 4 річні, кожна по \$1.00
- б) Театр. п'єси на РІЗД. СВЯТА: 4 річні, кожна по \$1.00
- в) Нові, дуже гарні стін. КАЛЕНДАРІ на 1971 рік, релігійні або світські, кожний з переслішкою по \$1.25
- г) КИШЕНОВІ КАЛЕНДАРІ на 1971, 1 за \$0.95, а 3 за \$1.00

POWERLA
238 East 6th Street, New York, N.Y. 10003 USA

Українська Православна Парафія

СВ. ТРОИЦІ в ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.
— влаштує —
в суботу, 14-го листопада 1970 року
в залі

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

ОСІННІ ВЕЧЕРНИЦІ

Григ. оркестри „ДНІПРО“ — кер. О. СТРОЦЬКИЙ
Співає БОГДАН БЕМКО

ВИБІР КНЯЖОЇ І БОЯРИНЬ ВЕЧОРА

Смачний буфет під зарядом СЕСТРИЦТВА
Початок: в год. 8:00 веч.
Вступ: \$2.50; для молоді \$1.50. Всіх до участі запрошує
ПАРАФІАЛЬНА РАДА

45 ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК В ЕЛІЗАБЕТІ

— влаштує —
ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ
в суботу, 14-го листопада 1970 року
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
214 Fulton Street, Elizabeth, N.J.

Початок: о 9-й год. веч.

Григ. оркестра ТЕМІО. Співає КАРАВАНА
Аранжир БОГДАН БЕМКО

Нагороді за найкращий вишиваний одяг

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ МЕЛОДІЇ

д-ра Зіновія Лиська

У продажі 5 томів. 576 сторінок кожний, лікусовано видані, разом 5,083 стор. Цілість охопить 11,477 пісень. 6-й том у друку.

В першому томі 8 показників кодифікують пісні за джерелами, назвами, територією, жанрами, багатоголосся, ритмікою, мелодією і формою.

Монументальний твір, рекомендується бібліотекам, книголюбам, мовникам, мислячим, хористам і любителям культурних надбань.

Ціна \$2.00 дол. за том. Замовлення і належність шліть до:

„СВОБОДА“

81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Т-во Українських Інженерів Америки

повідомляє, що
ТЕХНІЧНО-НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
— відбудеться —
в суботу, 12-го грудня 1970 року
о год. 4-й по пол.
у приписній Українського Інституту
при 2 East 79-та вул., Нью Йорк, Н. Й.
на тему:
СІМПОЗИОМ ПО ПРОБЛЕМАМ КЕРУВАННЯ
Нові методи і системи керування установками та промисловими підприємствами.

Доповіді дадуть наступні делегати:
дир. Володимир Баранецький, Нью Йорк
д-р Богдан Кенді, Нью Йорк
інж. Ігор Суховерський, Клівленд, Огайо
інж. Сидір Тюрк, Піттсбург, Па.
д-р Карло Зайнігер, Грінстон, Н. Дж.
Координатор: інж. Мирон Гавейко
Організатор: інж. Зенон Сателіч
Після Конференції — ГУТІРКА при ЧАЮ
Гостям ради.

УКРАЇНСКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Наукове Засідання
Комісії для дослідів над пореволюційною Україною
1 Радянським Союзом та Історичної секції Академії.
ДОПОВІДЬ

Доктора Івана Л. Рудницького:
„ВРАЖЕННЯ З МІЖНАРОДНОГО ІСТОРИЧНОГО КОНГРЕСУ В МОСКВІ В 1970 РОЦІ ТА З ПОЇЗДКИ НА УКРАЇНУ“

Засідання відбудеться в суботу, 14-го листопада 1970 р.
о 6-й год. веч. в будинку Академії:
206 West 100-та вул., Нью Йорк, Н. Й.

Увага! ТРЕНТОН І ОКОЛИЦІ: Увага!
Заповідана ЗАВАБА ОДУМ-У ТРЕНТОНІ на дату
14-го листопада НЕ ВІДБУДЬСЯ у зв'язку із поліційним винятковим станом у місті Трентоні, Н. Дж.
УПРАВА ФІЛІП ТРЕНТОН

ВЖЕ ПОРА ЗАМОВИТИ!!!

- а) Театр. п'єси на Св. МИКОЛАЯ: 4 річні, кожна по \$1.00
- б) Театр. п'єси на РІЗД. СВЯТА: 4 річні, кожна по \$1.00
- в) Нові, дуже гарні стін. КАЛЕНДАРІ на 1971 рік, релігійні або світські, кожний з переслішкою по \$1.25
- г) КИШЕНОВІ КАЛЕНДАРІ на 1971, 1 за \$0.95, а 3 за \$1.00

POWERLA
238 East 6th Street, New York, N.Y. 10003 USA

Українська Православна Парафія

СВ. ТРОИЦІ в ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.
— влаштує —
в суботу, 14-го листопада 1970 року
в залі

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

ОСІННІ ВЕЧЕРНИЦІ

Григ. оркестри „ДНІПРО“ — кер. О. СТРОЦЬКИЙ
Співає БОГДАН БЕМКО

ВИБІР КНЯЖОЇ І БОЯРИНЬ ВЕЧОРА

Смачний буфет під зарядом СЕСТРИЦТВА
Початок: в год. 8:00 веч.
Вступ: \$2.50; для молоді \$1.50. Всіх до участі запрошує
ПАРАФІАЛЬНА РАДА

45 ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК В ЕЛІЗАБЕТІ

— влаштує —
ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ
в суботу, 14-го листопада 1970 року
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
214 Fulton Street, Elizabeth, N.J.

Початок: о 9-й год. веч.

Григ. оркестра ТЕМІО. Співає КАРАВАНА
Аранжир БОГДАН БЕМКО

Нагороді за найкращий вишиваний одяг

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ МЕЛОДІЇ

д-ра Зіновія Лиська

У продажі 5 томів. 576 сторінок кожний, лікусовано видані, разом 5,083 стор. Цілість охопить 11,477 пісень. 6-й том у друку.

В першому томі 8 показників кодифікують пісні за джерелами, назвами, територією, жанрами, багатоголосся, ритмікою, мелодією і формою.

Монументальний твір, рекомендується бібліотекам, книголюбам, мовникам, мислячим, хористам і любителям культурних надбань.

Ціна \$2.00 дол. за том. Замовлення і належність шліть до:

„СВОБОДА“

81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЮ В СТЕМФОРДІ

161 Glenbrook Rd.
STAMFORD, Conn. 06902

Репродукція уривків із історичної промови св. Отця Папи Павла VI в дні 25-го лютого 1965 до Кардинала Кир Йосифа Сліпого й Українського Народу.

Текст в українській й англійській мовах виконав мистець Яків Гніздовський.

Ця промова повинна знайти в кожній українській хаті та застало пригадувати нам заклик Христового Намісника до єдності, взаємної любови та відданості Кардиналові Кир Йосифові.

Промову що можна набути в ціні 3.00 доларів

в УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЮ В СТЕМФОРДІ

161 Glenbrook Rd. STAMFORD, Conn. 06902

Рідношкільна конференція з батьками

Філадельфія. (Т) В суботу, 31 жовтня побіч „Ітанк-дітс“ навчальних закладів, в яких відбудеться навчання дванадцятикласної школи українознавства „Рідної Школи“ (восьма і дев'ята класи мають по два відділи в додатку з ще дитячий садок, відкрилась ще одна навчальна зала і її виповни-ли не учні, а їхні батьки. За ініціативою Управ. „Рідної Школи“ в цей день відбулась перша конференція з батьків. Роль батьків у вихованні і навчанні наймолодших в школах українознавства винятково важлива. Щоб домогтися найбільших успіхів і підготувати молодих людей, які з однаковою легкістю і певністю могли б уживати української й англійської мов та й відчувати свою належність до народу своїх батьків, потрібно повної співпраці і школи і батьківського дому. Часто батьки і не знають, що їм робити для цієї співпраці, впевнені що виконали свою повинність, коли вислали дитину до українознавчої школи. Конференція „Рідної Школи“, що відбулась у Філадельфії мала на цілі передискутувати ці проблеми з батьками. В цій першій конференції взяли участь батьки дітей першого і другого року навчання. Конференцію відкрив голова „Рідної Школи“ у Філадельфії інж. Степан Процик. Першу лекцію виголосив проф. Ірина Ісаєв, учитель середньої школи у Філадельфії й одночасно вчитель школи українознавства „Рідної Школи“. В одноденній лекції проф. Ісаєв скарактеризував ступінь розвитку дитини і подав практичні поради

для її виховання і навчання. Учителька Віра Бей, яка ачителює в американській школі і являється керівницею двох перших класів школи українознавства „Рідної Школи“, поділилась з батьками своїм досвідом у веденні перших навчальних класів, з насвітленням всіх особливостей навчання у школі українознавства. Мгр. Марта Тарнавська - бібліотекарка спеціальної бібліотеки „Рідної Школи“, що її веде гурток старших пластунів „Чортополохи“, говорила про значення лектури для дітей, спеціально підкреслюючи проблему читання з дитиною і для дитини. Вона презентувала батькам кількадесять гарно вижиганих книжок для дітей, що їх має наша бібліотека, єдина того роду бібліотека-вишкілля в американській землі, що тісно співпрацює із школою українознавства. Після кожної лекції були запитання і дискусія, в якій двадцять кількоро батьків живо дискутували проблеми, їм близькі. Ця перша лекційна конференція, що батьки зацікавлені в повній співпраці із школою українознавства й Управ. „Рідної Школи“ вже запланувала далі лекції для батьків нижчих класів, а теж і вищих, задукувати запитання на ці конференції спеціалістів у виховних і навчальних справах. Такі конференції мають ціль інформувати батьків про справи виховання і навчання нашої молоді, піднести їх зацікавлення справною наукою у школах українознавства і здобути їхню повну співпрацю із школою.

О. Тарнавський

П'ятиріччя журналу СФУЖО „Українка в світі“

Філадельфія. — До Світової Федерації Українських Жіночких Організацій, СФУЖО, входять 16 складових організацій у країнах: ЗСА, Канаді, Франції, Бельгії, Англії, Австрії, Німеччині, Австралії, Аргентині, Бразилії та Венесуелі. СФУЖО під головуванням п-и Олени Лоточкої видає вже 5 років журнал „Українка в світі“, головний редактор п-и Ірена Пеленська, члени редколегії пані. Л. Бурачальська, О. Грабовенська, О. Гемгалю, д-р Н. Паузяк, М. Харина. Бюлетень „Українка в світі“ почав виходити ще в 1963 р. як циклістичне внутрішнє видання, але від п'яти років виходить друком у формі невеликого, фахово редак-

тованого журналу, що інформує про працю організованого українського жіноцтва в країнах вільного світу і важке становище української жінки-трудівниці в Україні. У журналі „Наше Життя“, органі Союзу Українок Америки, з жовтня 1970 р. в інформації „Українка в світі“ — бюлетень зв'язку з нашим, що кварталний має фінансові труднощі, бо ще заложило його передплачу-ють жінки, а тим часом „де унікальне видання, бо ніяка інша національна група не має подібного журналу“, зв'язкового між п'ятьма континентами. В найновішому в числі поміщено відомості про працю складових жіночких організацій СФУЖО в Канаді, Бельгії, Франції, Англії, статті Олени Килимної „Виховний семінар“, Осели Грабовенської „Українка в дошкіллі в ЗСА на новому шляху“, інформації про початки праці Комітету Увічнення Пам'яті Анни Ярославни, КУПАЯ, статті д-ра Наталії Паузяк „Дух часу і українська мова“, І. П. — „Боротьба за право голосування“ та різні ділові інформації.

ЛІТЕРАТУРНІ ВЕЧОРИ ІВ. МАНИЛА-ДНІПРЯКА

Літературні вечори поета-сатирика Івана Манила-Дніпряка відбудуться в декілька міст Америки й Канади. Перший літературний вечір улаштує його друзями й прихильниками в Ст. Катерині (Канада) 25 жовтня ц. р. 20-ти хвилинне вступне слово виголосила поетеса Віра Ворскло (Торонто). Було багато українців з Ст. Катерини, Велланду, Наягра Фаллс і Гамільтону.

Літературні вечори І. Манила-Дніпряка відбудуться ще в Гамільтоні, Торонто (Канада), Дітроїті, Трентоні (США) та ін. Запрошення-пропозиції для влаштування нових літературних вечорів надіслати на адресу (див. нижче).

ЗАМОВЛЯЙТЕ ЦІ КНИЖКИ „ЕШЕЛОРДО“ (вибрані твори укр. письменця) \$0.50; Т. „СОСНА“ \$0.50; Кітчині \$0.45; С. Маланюк: Вибрані твори \$2.50; А. Орел: Словник чужомовних слів (три томи) \$8.00; Д. Ниченко: Укр. правописні словник \$2.10; В. Ворскло: Листи без адреси \$2.00; І. Манило: Січ і плід \$0.40; Певані і кпини \$0.45; Літ. журнал „Волоссяр“, ч. 1-15, 1970 (усі чила) \$2.00; П. Панч: сині не віддам (поїсть) \$0.90; В. Чапленко: Чорноморці (вед. ром.) \$2.75; альманах „ВОЛОС ОЖА Р“ \$0.55; В. Гринченко: Сонячний промінь \$1.50. Замовляти: Mr. I. Manly, Cumberland Rd. Mshville, N.J. 08332, USA

ВОТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УНСОЮЗІ

Успіх українського інженера в Австралії

Канберра. — Знання і математичні здібності українського інженера, його досконала аналіза небезпечних місць в кабелю-телефонній і трансформаторній службі дали Міністерству зв'язку Австралії, в його інженерному відділі, мільйонні заощадження за останні 8 років та дуже зменшили кількість нещасних випадків. Інженер Вадим Дейко, родом із Харківщини, молодим прибув під час війни до Зах. Європи з дружиною Аллою і матір'ю, відомим педагогом та автором шости підручників для українських шкіл за кордоном сл. п. Марією Дейко. Незабаром родина переїхала до Австралії, де молодий інженер закінчив вищу спеціалізовану освіту й розпочав працю при Міністерстві пошти і зв'язку, у місті Мельборні. Вже в 1962 р. урядова друкарня опублікувала в „Інформаційному Бюлетені“ ч. 38 32-сторінкову наукову працю Вадима Дейка під наг. у перекладі на українську: „Новий підхід до кабелевого устаткування для рекордування передачі й його застосування в устатку-

вальних матеріалах і на практиці“. Цю нову систему було прийнято у всій країні, що й дало Урядові мільйони заощадження. В 1966-році же міністерство виділило працю інж. В. Дейка, за урядовою класифікацією, інженера класу 2, під наг. „Вивчення нещасливих випадків при прокладанні ліній зв'язку“. Ця праця була розіслана до всіх відомств інженерних відділів міністерства. У рапорті Бюро пошти до міністра за один квартал 1969 року подано, що кількість нещасливих випадків спала в тому часі до 1 195 — „і є найнижчою за останні 5 років“, як такою різко зменшилась, кількість важких поранень при праці з кабелями, трансформаторами тощо. Крім своєї постійної праці, інж. Вадим Дейко присвячує багато часу й енергії видавництву „Рідна Мова“ в Мельборні, яке опублікувало шість підручників-читанок для українських шкіл авторства сл. п. проф. Марії Дейко: син-інженер вклав з дружиною в те видавництво майже всі свої фінансові збереження.

Закінчення зі стор. 101)

магання Румунського Червоного Хреста, ми допомогли організації румунського та мадярського Червоного Хреста в їхніх допомогних зусиллях готювати та інших припасам.

„У випадку України, ми не одержали жадного захлику про допомогу, тому ми догадуємося, що місцева допомога була вистачальною для заспокоєння потреб жертв повені.“

„На жаль, ми не є в стані дати Вам жадної сугестії відносно Вашого зацікавлення вислати матеріальну допомогу на Україну. Ми також не знаємо, чи була-ли інша міжнародна агенція в зацікавована в допомозі жертвам на Україні.“

„Можливо, що пересилка фондів через міжнародну банкову систему до кравин в Україні видається найбільш успішною поміччю, яку можуть дати українці своїм родинам тамже.“

Як бачимо, Державний Департамент та Американський Червоний Хрест стоять на становищі, що советський уряд не тільки не буде перемоворювати відносно міжнародної допомоги для жертв повені на Україні, але також не дозволить будь-якій міжнародній агенції, включно з Міжнародним Червоним Хрестом, вести будь-які операції в Советському Союзі.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Ділимося сумною вісткою з Членами Братства УСС, що в п'ятницю, 6-го листопада 1970 року на 78-му році життя, помер у Річмонді, Ва.

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС

УКРАЇНСКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

повідомляє про смерть 5-го листопада 1970 року

проф. Протопресвітера о. ІГОРЯ ГУБАРНЕВСЬКОГО

українського мовознавця, члена Фонду Академії і члена редакції Коштів Т-ва Подолін при УВАН у США.

Друзині і Родніні Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Замість квітів на свічку-могилу бл. п-ра ЛІПІ МАКУХА

жертвуємо 10.00 доларів на Фонд „Черква в Потребі“

Тарас і Марія ЛОЗІНСЬКІ

ЛІТЕРАТУРНІ ВЕЧОРИ ІВ. МАНИЛА-ДНІПРЯКА

Літературні вечори поета-сатирика Івана Манила-Дніпряка відбудуться в декілька міст Америки й Канади. Перший літературний вечір улаштує його друзями й прихильниками в Ст. Катерині (Канада) 25 жовтня ц. р. 20-ти хвилинне вступне слово виголосила поетеса Віра Ворскло (Торонто). Було багато українців з Ст. Катерини, Велланду, Наягра Фаллс і Гамільтону.

Літературні вечори І. Манила-Дніпряка відбудуться ще в Гамільтоні, Торонто (Канада), Дітроїті, Трентоні (США) та ін. Запрошення-пропозиції для влаштування нових літературних вечорів надіслати на адресу (див. нижче).

ЗАМОВЛЯЙТЕ ЦІ КНИЖКИ „ЕШЕЛОРДО“ (вибрані твори укр. письменця) \$0.50; Т. „СОСНА“ \$0.50; Кітчині \$0.45; С. Маланюк: Вибрані твори \$2.50; А. Орел: Словник чужомовних слів (три томи) \$8.00; Д. Ниченко: Укр. правописні словник \$2.10; В. Ворскло: Листи без адреси \$2.00; І. Манило: Січ і плід \$0.40; Певані і кпини \$0.45; Літ. журнал „Волоссяр“, ч. 1-15, 1970 (усі чила) \$2.00; П. Панч: сині не віддам (поїсть) \$0.90; В. Чапленко: Чорноморці (вед. ром.) \$2.75; альманах „ВОЛОС ОЖА Р“ \$0.55; В. Гринченко: Сонячний промінь \$1.50. Замовляти: Mr. I. Manly, Cumberland Rd. Mshville, N.J. 08332, USA

ВОТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УНСОЮЗІ

ЛІТЕРАТУРНІ ВЕЧОРИ ІВ. МАНИЛА-ДНІПРЯКА

Літературні вечори поета-сатирика Івана Манила-Дніпряка відбудуться в декілька міст Америки й Канади. Перший літературний вечір улаштує його друзями й прихильниками в Ст. Катерині (Канада) 25 жовтня ц. р. 20-ти хвилинне вступне слово виголос

Вечір на пошану кн. Анни Ярославни

(Н.І.П.) 4 жовтня відбувся у Філадельфії у Платовім Домі, вечір влаштований Комітетом Увчнення Пам'яті Анни Ярославни, КУПАЯ, для вшанування пам'яті великої княгині київської і королеви Франції.

Вечір відкрила голова КУПАЯ п-і Олена Лотоцька, вітаючи присутніх. Слово про заснування КУПАЯ та про потребу цієї акції мала д-р Наталя Пазуник, член КУПАЯ: «Прийшов час віддати забуту пам'яті великої княгині, дочки кн. Ярослава Мудрого, французької королеви в XI сторіччі, а також представити її у правильному навісвітленні, відвоюючи її тим самим від загальної маси всесвітньої інтерпретації нашої історії».

Докладно поінформувала про стан дослідів про кн. Анну Ярославну поет і ред. Леонід Полтава. Монографію про кн. Анну Ярославну вже опрацював французький дослідник-історик і поет о. д-р Рене Галло. Особливе значення й увага до кн. Анни Київської, королеви Франції, збудувалась серед населення Франції у 1960 р., коли відзначувалося тисячоліття її володіння. Місто Санліс, де кн. Анна збудувала церкву і монастир, зачислено до визначених історичних пам'яток Франції. Нечисленні, на жаль, присутні заслухали уривок з патефонної платівки зучинний речиталь разом із словесним монтажем у французькій мові, присвячений історичним подіям зв'язаним з кн. Анною Яр., що був відіграний ще 1960 р. в Санліс. Доповідач захопився в присутності до пожеж на цілі КУПАЯ, в першу чергу на видання цінної монографії.

Докладно поінформувала про стан дослідів про кн. Анну Ярославну поет і ред. Леонід Полтава. Монографію про кн. Анну Ярославну вже опрацював французький дослідник-історик і поет о. д-р Рене Галло. Особливе значення й увага до кн. Анни Київської, королеви Франції, збудувалась серед населення Франції у 1960 р., коли відзначувалося тисячоліття її володіння. Місто Санліс, де кн. Анна збудувала церкву і монастир, зачислено до визначених історичних пам'яток Франції. Нечисленні, на жаль, присутні заслухали уривок з патефонної платівки зучинний речиталь разом із словесним монтажем у французькій мові, присвячений історичним подіям зв'язаним з кн. Анною Яр., що був відіграний ще 1960 р. в Санліс. Доповідач захопився в присутності до пожеж на цілі КУПАЯ, в першу чергу на видання цінної монографії.

КОНТРОВЕРЗІЙНИЙ ВИННИЧЕНКО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

собою» прем'єра України і його «помічник», як дехто на еміграції називав постійне блукання на політичних майданцях В. Винниченка, пізнішого автора брошури п. н. «Лист негідника», в якій займається він самобичуваннями.

До речі, в «Українському Історичному Журналі» (серпень, 1970) А. Лихолот і С. Складенко в статті п. н. «Шляхом політичного банкрутства», згадуючи про Винниченка, «Відродження нації», пишуть, що «додекуди автори вдалися вірні характеристики і оцінки практичної діяльності українських дрібнобуржуазних партій», він «не розкодився з правдою, коли, пояснюючи причину поразки Української Центральної Ради і Директорії, писав, що політика їх та партій, на які вона спиралася, суперечила інтересам трудящих мас».

Здавалося б, тут недалеко вже й до реабілітації Винниченка.

В 1941 році, коли німецькі армії вступали на територію Східної України, серед населення поширилися були чутки, що «німцями іде уряд України на чолі з Винниченком». У людей, які раділи тим чуткам, в пам'яті залишався, очевидно, образ Винниченка з першого періоду української національної революції.

Відокремлювати Винниченка — письменника і Винниченка — політика — можна і треба, бо основна його задача не лишалась, як пише Шабловський, непорушною. І доказом цього може бути хоч би його остання соціологічна студія «Конформізм», в якій шукає він нових кон-

фій про нашу киянину в 3-ох мовах: французькою, українською і англійською. Це прямо наш обов'язок. Потім виступив мистець-скульптор і малює графік п. Ярослав Паладій з Нью-Йорку, родом з Буковини. Він завершив свої мистецькі студії в Букарешті. Слідуючою точкою програми було висвітлення на екрані «Абетки Історії України». Мистець Я. Паладій зобразив у формі дубового дерева всі букви укр. абетки та виконав прекрасні графічні зображення тих явищ цієї події, що стали символом даної букви, а Л. Полтава написав поетичні відповідники для кожної букви — м'якшук, які й читав разом з п-і Євгенією Єсен. Вечір був глибокий змістом і багатий мистецькими вартостями. Слово щирої подяки і признання для мистців з Нью-Йорку висловила на закінченні д-р Наталя Пазуник.

Комітет сердечно прохав допомогти здійсненню першого завдання КУПАЯ — видання монографії про Анну Ярославну трьома мовами. Пожертви прохасмо слати на адресу голови Комітету п-і Олени Лотоцької, або фінансової референтки п-і Оксани Генгалю.

УКРАЇНЕЦЬ ЧЕМПІОН З ЛУКА

На змаганнях СРСР у стрільбі з лука на великій віддалі абсолютним чемпіоном став українець динамівець із Львова Віктор Сидорук. Змагання відбувалися в Ленінграді. В. Сидорук так влучав у ціль, що всі інші учасники не дістали ні одної золотої медалі, лише змагалися за срібні та бронзові. В. Сидорук є майстром спорту міжнародної класи.

ПОНАД 50 НОВИХ ЧЛЕНІВ ТУА

Нью-Йорк. — У найновішому числі пресового органу Товариства Українських Інженерів Америки й Укр. Технічного Т-ва в Канаді, журналі «Вісті Українських Інженерів» з серпня 1970 р., опубліковано список нових членів ТУА, в кількості понад 50 осіб. Це переважно молоді хеміки, електрики, економісти, механіки, будівельники, а також фахівці з електроніки, астронавтики — інж. Вол. Гойдиш, Ярослав Саранук, телекомунікації — інж. Петро Грант, аеронавтики — інж. Юрій Гончаренко та ін.

ПОХОВАНО ПАМ'ЯТКУ С.П. ЛЮБОВ ШЕВЧУК

Бавард Брук, Н. Дж. — Труну, повиту за традицією червоною китайкою, з тілом с.п. учасниці Визвольних Змагань паніматки Любови М. Шевчук, з дому Дружбицька, було перевезено з Православної Катедри св. Тройці в Вурклінді до Бавард Бруку. Після останньої похоронної відправи Петлівівський орден Покійної передано Українським Комбатантам, похоронні обряди завершено в суботу вранці 7-го листопада.

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАННЯ „СІДНЕБЦЬ“

Сідней, Австралія. — Для потреб своїх понад 600 членів Управа Українського Культурного Товариства Клубу при Домі Молоді в Лідкомбі біля Сіднею почала видавати щотижневий журнал - місячник „Сіднебць“. Тиждень „Вільна Думка“ ч. 35/1970 поінформувала, що „Сіднебць“ почав виходити як зв'язковий української громади в тому місті і пропагатор культурних заходів та новин. Керівником Клубу в Лідкомбі є О. Кошарський, який відповідає за періодичний вихід „Сіднебця“.

УКРАЇНКИ СПІВАЛИ В КАНАДІЙСЬКІЙ ОПЕРІ

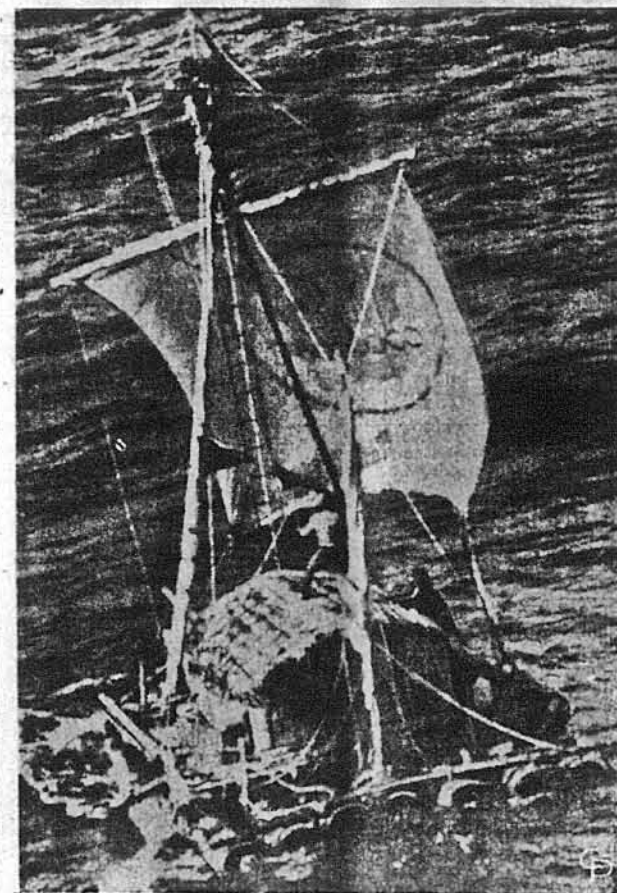
Торонто. — В осінньому сезоні Канадської Оперної Компанії, що кінчився в середині жовтня, в „Кармен“ виступала в ролі Мікаелі молодша українська солістка Роксолія Росляк і солістка Софія Рогожинська в ролі Мерседес. Яка цього року успішно закінчила оперний відділ Торонтонського університету та виступала також у „Травіатті“. Трос молодих українців, студенток співу, виступали в оперовому хорі, і трос студентів, адетитів оперового мистецтва: Раїса Садова, Маруся Комплік, Оксана Влюй — сопрані, тенори Олександра Хміль і Левко Евасон та баритон Микола Литовський.

До інтерв'ю „В Україні й про Україну“

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тенціалу, негатию ролі еміграції, спускання на щабель чисто культурницької чи там наукової діяльності — є всім відомою визначною еміграційних закладників, „пораженців“, дефієнтів. Вільні, ситі, звикли до комфорту, позначені снобізмом своєї ексклюзивності і, головне, по-доктринерськи несприятим до всіх інакшості, отруєні ідеєю фікса, що тільки ім знаний ключ до розуміння всіх політичних процесів в Україні і світі, вони приносять тут, на еміграції, більше шкоди українській політиці, ніж усі наші політики за останні 50 років. Засліплена адорцією свого власного інтелектуального „всезнаєства“, вони неспроможні побачити і належно оцінити наявні в нашому народі революційні капітети. Вся ця музика про „реальне думання“ грається з нот, написаних чужими композиторами. Для наших дефієнтів важко зрозуміти, як це в тому таки Києві, де в 1912 р. С. Чикаленко не чув на вулицях української мови, в березні 1917 року понад сто тисяч громадян вийшли на демонстрацію під синьо-жовтими прапорами і з портретами Т. Шевченка. Дивлячись на Київ очима Г. Мухомової в 1912 р. можна було твердити, що в Україні національ-

4 подорожники переплили на дарабі Тихий океан

На цій світлиці, яку зроблено з літака за 150 миль від берегів Австралії, бачимо примітивну, абику з колод, дарабу, якою чотири відважні подорожники переплили Тихий океан, довжиною 7.000 миль. Подорожники були виснажені, але цілі й здорові.

Сідней. — У четвер 5 листопада заплили до маленького австралійського порту Александра - Мулліяба за 80 миль на північ від Брісбейну чотири мужі — еспанець, француз, чилієць і канадієць, всі в 30-ох рр. життя, під проводом 37-річного еспанця Вітале Альзара, перепливши на дарабі Тихий океан з Екватору, довжиною 7.000 миль. Їх дараба що її вони назвали „Ля Вальза“, була на 40 стін довга і 15 стіп широка, мала вітрильну, газолінійний мотор для радіоапарату й малу кабіну, зроблену з тростини та покриту соломом. Оама дараба була зроблена з колод, пов'язаних шнуром. Подорож тривала 161 день і мала на цілі доказати, що вже південно-американські індійці могли бути переплисли Тихий океан примітивною дарабою. Всі подорожники були постійно прив'язані до щогли — хвилі не раз заливали дарабу і змивали їх в океан. На дарабі були також два котли й одна папуга — папуга й один кіт втіпились, але один кіт прибув із подорожниками до Австралії. Останніх 80 миль дарабу тягнув тральщик. Подорожники харчувалися рибами й пили дощову воду.

Офіційний речник критикує композиторську молодь в Україні

Київ. — На пленумі Спілки Композиторів УРСР було виконано чимало творів, у тому й симфоній, молодих композиторів. Після їх виконання за промовою виступив заступник голови Спілки композиторів Миколода Скорок. „Буржуазні ідеології роблять ставку на отруєння душ нашої молоді, — сказав доповідач, — в цій ідеологічній боротьбі особливі надії вони покладають на мистецтво, зокрема музичне“. „Культура і Життя“ з 11-го жовтня надрукувала повністю ту довгу доповідь, в якій похваля за хоріві ко-

В Англії є 39 Шкіл Українознавства, 2 159 учнів

Лондон. — У Відділі Союзу Українців Великої Британії в м. Ноттінгем відбулись чергові загальні збори членів Спілки Українських Учителів і Виховників, на які прибули з різних міст країни 50 учителів з разом 80-ма голосами — на всіх 200 вчителів. Головою Спілки переобрано проф. В. Шкандри. Звіти виявили, що на терені Англії працюють тепер при СУВВ, яка в свою чергу діє при СУВ-І, 39 Шкіл Українознавства, які мають 200 вчителів і 2 159 учнів, з того значна більшість — 1 219 дітей — походять з мішаних українсько-англійських родин і цілкомовно вже не знають української мови. У з'їзді не взяла участі, як повідомля „Українська Думка“ ч. 38/1970, група молодих учителів, „горстка яких, сумівців, закінчила в минулому році кількатижнєве перебування

на „Тарасівці“; деякі не брали участі тому, що не люблять „довгих дискусій, які належать до головної прикмети всіх наших зборів“. 70% з усіх учнів Шкіл Українознавства в Англії, приходячи до школи, не знають української мови ні в письмі, ані навіть у слові. Правління Спілки Українських Учителів і Виховників, яке видало кілька цінних видань з українознавства, в тому й „Нарис методики викладання української мови“, звернулося з закликом до всіх українських батьків, а в першу чергу до батьків у національно змішаних родин, щоб вони говорили до своїх дітей вдома тільки українською мовою, читали їм дитячі книжки, розповідали про Україну, водили їх до українських церков бо самі Школи Українознавства опиняються в безрадному становищі.

ПРО НЕСТОРА МАХНА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

стор. 113. У зв'язку з цією темою автор частково розглядає й літературні твори, що в них фігурує Махно. Він згадав поезію якогось Картахова, друкувану в анархістичному часописі „Пробудження“, про зовнішній зміст розділу з роману Олеси Гончар „Собор“, що був надрукований у російській „Літературній газеті“ (що був розділ з роману, автор не зазначає). Але про українські твори з образом Махна проф. Петерс цілком слушно написав так: „Але Махнова діяльність була такою кривавою, його злочини були такі жахливі, що він не міг увійти в український пантеон героїв, для українців він був розбішака і як такий зображений у багатьох творах українських письменників“ (стор. 112).

У світовому анархістичному русі Махна ідеалістично, ще й досі, як це видно хоч би з недавню виданого твору Коп-Бендіта, що, як пише проф. В. Петерс, „похитнує підстава Шарля де Голля та струсує Францію“ (стор. 109).

На жаль, і в цій частині книжки проф. В. Петерса є певні помилки й технічні недоліки. От він звідкільсь узяв, що справжнє прізвище Махновського було „Міхненко“, а „Махно“ — це перекурчення того прізвища. Це суперечить фонетичним і морфологічним законам української мови, і в дійсності могло бути наприклад: форма — „енко“ могла утворитися від форми „Махно“, і так могли називати Махна „по-вулицьому“, але тільки з голосним „а“ в корені, бо „і“ й „а“ не можуть чергуватися. То інша справа, що с українським прізвищем „Міхненко“ й „Махненко“, як с „Міхно“ та „Махно“. Навряд чи могли називати Несторова матір „Махновка“, — може „Махника“? Досить навірно пояснює автор Махнове ім'я „Нестір“. Згадавши, що був колись грек-воїнник Нестор та київський літописець Нестор, він висловив думку, що мати Махника також мріяла, щоб її син став воїном або науковцем, чи могли бути такі „мрії“ у неписьменній селянці? Взагалі з іменами, прізвищами, назвами населених місць та із наголосами творів у цій праці чимало плутанини. Автор часто покликається на спогади Фотія Мелешка, але весь час називає його „Федором“. Видатного махнівця Шуча він називає „Чус“ („Tehus“). Згадав якогось анархіста Бро, а

це, напевно, був „Брова“. Назви українських міст він подає переважно в російській формі — „Львов“, „Лозова“ тощо, а „Катеринослав“ — раз „Екатеринослав“, а вдруге, навіть на тій самій сторінці, — „Катеринослав“. Село Глодос назвав „Голодас“. Мою повість „Україні“ названо „На Україні“ (хоч у дужках перекладено правильно: „The Ukrainians“, та це й зазначено, що й „вперше опубліковано в Росії 1919 р.“ (хоч у бібліографії подано правильно рік її видання — 1960). Очевидно, автор не продумав добре способів передачі неанглійських слів та назв у своєму тексті, а до цього додався ще недбала корекція, після якої залишилися помилки навіть у англійських словах. Отож у тексті й масо аж три варіанти в назвах Махнових послідовників: „makhnovist“, „makhnovite“, „makhnovist“, а в назві твору М. Ірчана „Makhno e (?) makhnivisti“ це й четвертий варіант. Неправильно автор пояснив і російські слова „папаша“, „мамаша“, що нібито це „малі батько“ й „мала мати“, либонь, у голубиному значенні. Насправді це вульгарні „мішанські“ форми, що не означають здрібнілості. Проте, не зважаючи на дрібні технічні недоліки, що працю професора В. Петерса можна вважати цінним надбанням для історії революційних подій на Україні. А український читач, прочитавши її, ще раз переконається, що Махно був тільки шкідливим зародком чужих і ворожих для українського народу сил.

У книжці є ще додатки — деякі документи, зокрема лист Махнові жінки Галини Кузьменко, передрукований у англійському перекладі з запискою „Пробудження“. С список використаної літератури і показник імен.

RELIGIOUS

BASILIAN FATHERS

(Ukrainian Byzantine Rite)

Type of Work:

□ Pastoral work in parishes.

□ Educational work in schools.

□ Apostolic work in the popular missions and

□ Missionary work among the immigrants in foreign

□ Literary work in publishing and writing.

□ Unionistic work among our separated brethren.

□ Skilled work in case of a lay brother.

For INFORMATION write: Rev. Novice Master Box 231 Glen Cove, N.Y. 11542

Праця

MALE

AUTOMOBILE MECHANIC

Experienced. High salary and full benefits. Apply in Person Knoblock Dodge 164 Prospect Street South River, N.J. 201 257-1111

DIE MAKERS

1-шо і 2-го класів до \$4.50 на год. для кваліфікованих. Овертайм, беніфіт виключають забезпечення на життя і здоров'я, пенсійний план, велика пенсія і платні вакації, air con. фабрика. Також потрібні

МАШИНІСТА

1-шо і 2-го класів. Догляд паркування. Голос, особисто від понеділка до суботи

Stewart Stamping Corp. 830 Central Park Avenue (2 Blocks North of Raceway) Yonkers, New York

Праця

HELP WANTED FEMALE

ЖІНКА

до прибирання 3-кімнат. апартаменту, на кілька годин, в замінку на апартамент студія при E. 54th St, New York City Tel. (212) 759-2452

Праця

MALE & FEMALE

НАГОДА ДЛЯ БРОКЕРІВ СТАКІВ

Навчимо. Праця на кілька годин або повний час. Стаки — бонди — спільні фонди. Kenneth Boye Inc. Mr. Stynsky Tel. (212) 931-3030

Л. ЛУПВ МАРІЯН ШАШКЕВИЧ

Ціна \$1.50

“СВОВОДА”

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, Ч. 6461. Наомі ша сліва, що зможе ходити

Наш третій лік з'їдає полотно туніну, Тарзане. Хай твоя жінка зодигне се-

бе в оці... поки ми забере-мо її з батів!... Вайдує, у що буду вод-

гнена, Тарзане! Чую, що бу-ду знову ходити... з тобою! Це саме те, що Меу і

Момбай обіцяли мені. Наомі. Маю надію, маю надію!